

BJUV KLIPPAN PERSTORP ÅSTORP ÖRKELLJUNGA

Chef: Kristian Nilsson Reportrar: Annsophie Wieland 0435-75 95 33
Astrid Adelgren: 042-489 91 52 Hanna Pilhage Rahlén: 042-489 93 60
E-post: ortsnamn@hd.se Nyhetstips: 020-10 01 80

ÖRKELLJUNGA · ÖVERFÖRMYNDARNÄMNDEN

”Det är så vanhelgande och integritetskränkande, det är nog det värsta jag sett under hela mitt långa liv!”

Donald Almlöf, god man.

Donald Almlöf och Susie Månsson är förfärade över de uppgifter de förväntas lämna in till överförmyndarnämnden om sina huvudmän, och får medhåll av riksförbundet.

Gode män rasar över närgånget frågeformulär

ÖRKELLJUNGA

■ - Först blev jag förvånad, sedan förfärad, säger Donald Almlöf, god man sedan tjugo år, om när han läste frågeformuläret som överförmyndarnämnden i Örkelljunga skickat ut till sina gode män.

De förväntas de fylla i uppgifter om de personer de är satta att hjälpa - bland annat om personlig hygien och religiösa och politiska intressen.

Susie Månsson i Örkelljunga har varit god man i cirka sex år, Donald Almlöf i tjugo år. Nyligen fick de och andra gode män och förvaltare ett brev från överförmyndarnämnden i samband med att de ska fylla i sina årsräkningar. I brevet fanns också ett omfattande frågeformulär på fem sidor, där många handlar om de personer de är satta att hjälpa, som kallas huvudmän.

Frågornas karaktär förvånade Donald Almlöf, som själv utbildad gode män och hållit kurser i sekretess. Förvånningen gick sedan över i förfäran och ilska.

- Vi ska fylla i om huvudmannen handlar själv, har nära vänner, deltar i föreningslivet, missbrukar droger, sköter sin hygien regelbundet, är politiskt eller religiöst intresserad. Det är så vanhelgande och integritetskränkande, det är nog det värsta jag sett under hela mitt långa liv! säger han.

Susie Månsson säger att hon för sin del inte förstår hur uppgifterna ska användas.

- Om vi misstänker att något inte är bra så lyfter vi det, det är ett jobb som sker året runt. Och om den gode mannen inte gör sitt

jobb, då sitter man väl inte och avslöjar sig själv genom ett sådant här självtest?

Merparten av de som fått en god man förordnad av tingsrätten bor på LSS-boenden eller i särskilt boende där personal ansvarar för den dagliga omvårdnaden. Gode mannens uppgift är att bevaka att insatser blir gjorda, eller om de inte verkar räcka till och det behövs en förändring. Då ställer de frågor till personalen, eller ansöker om mer hjälp.

- Vi har underbar personal på Tallgården och Södergården. Varför ska jag ifrågasätta om min huvudman har bytt kalsonger? undrar Donald Almlöf.

Överförmyndarhandläggare Michael Werner som skickat ut frågorna i samråd med överförmyndarnämnden håller inte med. Enkäten ska ställföreträdarna fylla i en gång om året som en redogörelse. Syftet är enligt honom att kontrollera att huvudmännen får den hjälp som de ska ha.

- Gamla människor kla-

gar ofta på att det inte får träffa samma läkare till exempel. Att sörja för en person är då att verkligen se till att man får en stabil kontakt.

Men är inte det den gode mannens uppgift?

- Jovisst men hur ska jag kontrollera det? Med de här blanketterna får jag ju veta hur det ligger till.

Redan tidigare fick de gode männen och förvaltarna svara på frågor om omfattningen och karaktären av sitt arbete. Men de frågorna var för allmänna och berättade inte hur huvudmännen har det, tycker Michael Werner. Enkäten är ett sätt att utveckla kontrollen.

Frågorna upplevs som integritetskränkande, hur ser du på det?

- Jo, men det är de också. Det har ju tingsrätten redan bestämt, att en integritetskränkning ska ske så att de ska kunna leva ett fullvärdigt liv. Informationsmängden i frågorna har inget självständigt syfte utan det är för att ta reda på hur de har det.

På Riksförbundet frivilliga samhällsarbetare, RFS, har man länge velat ha en nationell myndighet för tillsyn av överförmyndarverksamheten. Riksförbundet efterfrågar också nationella riktlinjer för hur de ska arbeta och välkomnar en färsk rapport från revisionsrevisionen som visar på stora brister i systemet och behovet av en nationell tillsynsmyndighet.

Elin Molander på RFS tycker att formuläret som skickats ut i Örkelljunga är ett olyckligt exempel på vad som händer när kommunerna tvingas att själva ta fram metoder för tillsyn. Inte bara är frågorna integritetskränkande - det är dessutom oklart vad man ska göra med uppgifterna.

- Vi ställer oss ytterst tveksamma till lämpligheten i att ställa denna typ av integritetsnära frågor till en god man. Vi anser inte heller att de utgör ett underlag för om huvudmannen får rätt stöd eftersom tolkningen av svaren blir godtycklig, säger hon.

Allra mest problematiskt tycker riksförbundet att det är att man efterfrågar uppgifter om huvudmannens religiösa och politiska intresse.

- Det är en otroligt märklig fråga att ställa. Det ingår inte i uppdraget att kartlägga denna typ av information, avkräva den från sin huvudman eller rapportera in den till överförmyndarverksamheten, säger Elin Molander.

Donald Almlöf tycker att det handlar om ett övertramp som är så allvarligt att det måste ge konsekvenser.

- Vem som än hittat på det här så är det överförmyndarnämndens ansvar. Nämnden bör avgå med omedelbar verkan, säger han.

TEXT: ANNSOFIE WIELAND
anssofie.wieland@hd.se

TEXT: HANNA PILHAGE RAHLÉN
hanna.pilhage-rahlen@hd.se

